

מאז ונעד עולם

לירות — סכום כסף גדול פי כמה מן הסכום מי, בהם ערך את נשפיו המסוארים באולמי התערוכה (שנמצאו אז בקרבת התחנה המרכזית). עם 50 לירות אפשר היה לחולל נסים ונסלאות.

וכך נערכה העדלאידע הראשונה.

לא רק התקציב האסטרונומי זיכה את התהלוכה בהצלחה מסחררת. אגודתי היטיב להבין את מסרת הקרניבאל. זאת לא היתה צריכה להיות רק תהלוכה של דמויות וכו'. בות. זאת היתה צריכה להיות הגיגה עם מית, מיועדת לכל תושב. הזמנים היו קשים, אבל רוח'הנעורים פיעמה אפילו בתל-אביבים הקשישים. הם רצו בחג גדוש וזקוקים ושע' שועים. הם רצו לרקוד ולהשתולל עד כלות הכוחות — ובעדלאידע מותר הכל — ממש כמו באהבה ובמלחמה.

לבסוף הגיע היום הגדול. כל תל-אביב — מרחוב הרצל בדרום, ועד לקרן הרחובות נחלת-בנימין ואלנבי, אשר בקצווי הצפון — באה לחזות במאורע הגדול, יחד עם המוני סקרנים, שנועקו מכל רחבי הארץ.

היה זה מאורע גדול באמת ובתמים. בראש התהלוכה נע מאיר דיזנגוף, רכוב על סוס לבן. בעקבותיו נעו כמות גדולות, שהיו מעוטרות בתפאורות ענקיות. מרבית התפאורות והדמויות היו בעלות אופי תנ"כי: משה רבנו עם מטה'הרועים הארוך ש...

באחד מבוקרי אביב 1926 נערכה בעיריית תל-אביב ישיבה סוערת. השאלה שחוללה את הסערה: לערוך את העדלאידע, או לא לערוך אותה? ראש-העיר, מאיר דיזנגוף, ונאי מניו חמכו בתוכנית התהלוכה. אנשי ההסתדרות והסיעות הדתיות התנגדו לה בכל תוקף: "נשפיה'פורים של אגודתי מספיקים לנו, לפי שעה. מה יאמרו התורמים האמריקאיים למתרימינו בחוף'לארץ, כאשר יודע להם כיצד אנו מוציאים את כספם?"

לסיעות הדתיות היה נימוק נוסף נגד עריכת העדלאידע: "ארצנו קדושה. אין לה גיח לפסלים ותמונות לעבור ברחובות העיר העבריים, ממש כמו ברחובות פאריס, או רומא."

טען ד"ר יעקב חיינשל, מי שהיה אז מנהל מחלקת-התיירות של העירייה: "העדלאידע תמשוך תיירים, ותורמי-הכסף ייטיבו לה בין זאת." דיזנגוף עצמו לא רצה להאזין לכל טענות. תרומות, או לא תרומות, פסל לים או לא פסלים — העדלאידע תתקיים בי' מועדה. "מה? האם רק בני-אירופה רשאים לערוך קרניבאלים?" אמר ראש העיר. אחר הוסיף ברוסית: "מי טוזה ניה דוראקו! (גם אנחנו לא טפשים!)"

מיד לאחר אותה ישיבה הזמין דיזנגוף את האמן ברוך אגדתי, מארגנם של נשפיה'פורים המסוארים, שהסכו כבר למסורת, נתן לו יד חופשית לארגן תהלוכת-פורים עממית בקנה-מידה גדול. הוא נתן לאגודתי גם תמיכה כס'פית: חמישים לירות.